

Olof Palme: Därför är jag demokratisk socialist

Talare

Olof Palme
F.d. Sveriges statsminister

Omständigheter

Talet känt som "Därför är jag demokratisk socialist" hölls under valrörelsen 1982, i den avslutande partiledardebatten i SVT.

Fälldin har ju tjatat på mig att jag ska tala om varför jag är socialist.

Jag är en demokratisk socialist med stolthet och glädje. Jag blev det när jag for omkring i Indien och såg den fruktansvärda fattigdomen fast en del var oerhört rika, när jag for runt och såg en ännu mer förnedrande fattigdom, på sätt och vis, i Förenta Staterna, när jag som mycket ung kom öga mot öga med kommunismens ofrihet och förtryck och människoförföljelse i kommuniststaterna. När jag kom till nazisternas koncentrationsläger och fick se dödslistorna på socialdemokrater och fackföreningsmän.

Jag blev det när jag fick klart för mig att det var socialdemokratin som bröt marken för demokratin i Sverige, när jag fick klart för mig att det var socialdemokratin som lyft landet ur fattigdom och arbetslöshet med 30-talets krispolitik. När jag själv fick vara med och arbeta för ATP och fick möta de privilegierades socialistkampanjer när vanliga löntagare ville trygga sin ålderdom, för det var det ni höll på med då.

Jag blev det under många år av samarbete med Tage Erlander då jag lärde mig vad demokrati och humanism är och med nära vänner som Willy Brandt, Bruno Kreisky och Tryggve Bratteli, som riskerade livet i kampen om människovärdet.

Men viktigare är att jag bestyrks i min övertygelse när jag ser ut över världen, när jag ser krigen och kapprustningen och massarbetslösheten och klyftorna mellan människorna.

Jag bestyrks i min övertygelse när jag i vårt eget land ser orättvisorna öka, arbetslösheten tillta, spekulation och fiffel gripa kring sig.

När jag ser hur högerpolitiken i land efter land driver ut människor i arbetslöshet slår sönder tryggheten men ändå inte löser de ekonomiska problemen och när jag ser in i den framtid de borgerliga tydligen har att erbjuda där löntagarna ska bli fattigare och de rika rikare, där den sociala tryggheten blir bräckligare och lyxbåtarna fler, där solidariteten blir svagare och egoismen starkare, där de starka kan ta för sig och de svaga får ta skeden i vacker hand.

Visst är jag en demokratisk socialist. Jag är det med stolthet över vad denna demokratiska socialism har utträttat i vårt land, jag är det med glädje för jag vet att vi har viktiga arbetsuppgifter framför oss efter det borgerliga vanstyrets år.

Och med tillförsikt, för nu vet människor vad som händer med jobben och tryggheten och stabiliteten när högerkrafterna har ansvaret.

Jag är det på sätt och vis med ett roat leende för jag vet att den moderna svenska historien är full med värdefulla reformer som ni har skildrat som elak socialism men sedan slåss ni om att få äran av reformerna när människorna har fått erfarenhet av vad den betyder.

Visst Fälldin och Ullsten är jag demokratisk socialist; som Branting när han genomförde rösträtten; som Per-Albin när han bekämpade arbetslösheten på 30-talet och talade om folkhemmet; som Erlander när han byggde ut den sociala tryggheten och ATP. För det handlar om solidaritet och omtanke människor emellan. Och vad är egentligen Fälldin?

Taggar

1980-tal, 1982, Man, Politiska tal, Socialdemokraterna

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/olof-palme-darfor-ar-jag-demokratisk-socialist>